

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-34/17

**Eamonn Donnellan
împotriva
The Revenue Commissioners**

[cerere de decizie preliminară formulată de High Court (Irlanda)]

„Trimitere preliminară – Asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor – Directiva 2010/24/UE – Articolul 14 – Dreptul la o cale de atac efectivă – Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Articolul 47 – Posibilitatea autorității solicitate de a refuza asistența pentru recuperare pentru motivul că creanța nu a fost notificată în mod corespunzător”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a doua) din 26 aprilie 2018

1. *Apropierea legislațiilor – Asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor din impozite – Principiul încrederii reciproce – Conținut – Restrângeri – Interpretare strictă*

(Directiva 2010/24 a Consiliului)

2. *Apropierea legislațiilor – Asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor din impozite – Măsuri de recuperare sau măsuri asigurătorii – Litigii – Competența autorității solicitate – Competența pentru a refuza asistența pentru recuperare – Condiții*

[Directiva 2010/24 a Consiliului, art. 14 alin. (2); Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 47]

3. *Apropierea legislațiilor – Asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor din impozite – Măsuri de recuperare sau măsuri asigurătorii – Litigii – Cerere de recuperare a unei creanțe aferente unei sancțiuni pecuniare aplicate într-un alt stat membru – Refuz al autorității solicitate de a executa cererea menționată din cauza absenței unei notificări corecte a creanței – Admisibilitate*

[Directiva 2010/24 a Consiliului, art. 14 alin. (1) și (2); Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 47]

1. Trebuie amintit de la bun început că principiul încrederii reciproce între statele membre are, în dreptul Uniunii, o importanță fundamentală, având în vedere că permite crearea și menținerea unui spațiu fără frontiere interioare. Acest principiu impune, îndeosebi în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție, fiecăruia dintre aceste state să considere, mai puțin în situații excepționale, că toate celelalte state membre respectă dreptul Uniunii și în special drepturile fundamentale recunoscute de acest drept [Avizul 2/13 (Aderarea Uniunii Europene la CEDO) din 18 decembrie 2014, EU:C:2014:2454, punctul 191 și jurisprudența citată].

Deși face parte din domeniul pieței interne, iar nu din cel al spațiului de libertate, securitate și justiție, Directiva 2010/24 se întemeiază de asemenea pe principiul încrederii reciproce amintit mai sus. Astfel, punerea în aplicare a regimului de asistență reciprocă instituit prin această directivă depinde de existența unei asemenea încrederi între autoritățile naționale interesate.

În plus, potrivit unei jurisprudențe constante, limitele principiului încrederii reciproce sunt de strictă interpretare (a se vedea în special Hotărârea din 14 noiembrie 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, punctul 29, Hotărârea din 16 iulie 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, punctul 41, Hotărârea din 25 mai 2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, punctul 38, și Hotărârea din 23 ianuarie 2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, punctul 48).

(a se vedea punctele 40, 41 și 50)

2. Directiva 2010/24, departe de a conferi instanțelor din statul membru solicitat o putere de a controla actele statului membru solicitant, limitează în mod expres, la articolul 14 alineatul (2), puterea de control a acestor instanțe la actele din statul membru solicitat.

Deși, desigur, actele adoptate de statele membre în virtutea regimului de asistență reciprocă stabilit de Directiva 2010/24 trebuie să fie conforme cu drepturile fundamentale ale Uniunii, printre care figurează dreptul la o cale de atac efectivă enunțat la articolul 47 din cartă, nu decurge nicidecum de aici că actele statului membru solicitant ar trebui să poată fi atacate atât în fața instanțelor acestui stat membru, cât și în fața celor ale statului membru solicitat. Dimpotrivă, acest regim de asistență, în măsura în care se întemeiază în special pe principiul încrederii reciproce, permite consolidarea securității juridice în ceea ce privește determinarea statului membru în care sunt soluționate litigiile și, astfel, evitarea forum shopping-ului (a se vedea prin analogie Hotărârea din 21 decembrie 2011, N. S. și alții, C-411/10 și C-493/10, EU:C:2011:865, punctul 79).

În consecință, acțiunea pe care persoana interesată o introduce în statul membru solicitat pentru înlăturarea cererii de plată pe care i-o adresează autoritatea competentă a acestui stat membru în vederea recuperării creanței instituite în statul membru solicitant nu poate conduce la o examinare a legalității acestei creanțe.

În schimb, astfel cum Curtea a arătat deja, nu se poate exclude ca autoritatea solicitată să poată, cu titlu excepțional, să decidă să nu acorde asistență autorității solicitante. Astfel, executarea cererii de executare a creanței poate fi refuzată, printre altele, dacă se dovedește că această executare ar fi de natură să aducă atingere ordinii publice a statului membru de care ține autoritatea solicitată (a se vedea, în ceea ce privește articolul 12 din Directiva 76/308, căruia îi corespunde în esență articolul 14 din Directiva 2010/24, Hotărârea din 14 ianuarie 2010, Kyrian, C-233/08, EU:C:2010:11, punctul 42).

Astfel fiind, Curtea are sarcina să controleze limitele în care autoritățile unui stat membru pot refuza, prin recurgerea la noțiuni naționale precum cele referitoare la ordinea lor publică, să își acorde asistența altui stat membru în cadrul unui regim de cooperare stabilit de legiuitorul Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 aprilie 2009, Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, punctele 56 și 57, precum și Hotărârea din 25 mai 2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, punctele 39 și 40).

(a se vedea punctele 44-47 și 49)

3. Articolul 14 alineatele (1) și (2) din Directiva 2010/24/UE a Consiliului din 16 martie 2010 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de impozite, taxe și alte măsuri, citit în lumina articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o autoritate a unui stat membru să refuze executarea unei cereri de recuperare privind o creanță aferentă unei sancțiuni pecuniare aplicate într-un alt stat membru,

precum cea în discuție în litigiul principal, pentru motivul că decizia prin care s-a aplicat această sancțiune nu a fost notificată în mod corespunzător persoanei interesate înainte ca cererea de recuperare să fie prezentată autorității menționate în aplicarea acestei directive.

Or, așa cum arată în esență avocatul general la punctul 70 din concluzii, o situație în care autoritatea solicitantă reclamă recuperarea unei creanțe întemeiate pe o decizie care nu a fost notificată persoanei interesate nu este conformă cu condiția care guvernează cererile de recuperare enunțată la articolul 11 alineatul (1) din Directiva 2010/24. Astfel, în condițiile în care, potrivit acestei dispoziții, o cerere de recuperare în sensul acestei directive nu poate fi formulată atâta vreme cât creanța și/sau instrumentul care permite executarea acesteia în statul membru solicitant sunt contestate în statul membru respectiv, o asemenea cerere nu poate fi prezentată nici atunci când persoana interesată nu a fost informată cu privire la existența însăși a acestei creanțe, această informație constituind un element prealabil necesar pentru ca ea să poată fi contestată.

Această interpretare este, pe de altă parte, susținută de articolul 47 din cartă și de jurisprudența Curții în materie de comunicare și de notificare a actelor judiciare. Reiese, printre altele, din această jurisprudență că, pentru a garanta respectarea drepturilor prevăzute la articolul 47 menționat, este important să se asigure nu numai ca destinatarul unui act să primească în mod real actul în cauză, ci și ca acesta să fie în măsură să cunoască și să înțeleagă în mod efectiv și complet sensul și conținutul acțiunii inițiate împotriva sa în străinătate, astfel încât să își poată valorifica în mod util drepturile în statul membru de origine (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 septembrie 2015, Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, punctele 31 și 32, precum și jurisprudența citată). Asemenea considerații sunt pertinente și în contextul Directivei 2010/24. Rezultă din ceea ce precedă că o situație excepțională precum cea în discuție în litigiul principal, în care autoritatea unui stat membru solicită autorității altui stat membru să recupereze o creanță aferentă unei sancțiuni pecuniare despre care persoana interesată nu a avut cunoștință, poate conduce în mod legitim la un refuz de asistență pentru recuperare din partea acestei din urmă autorități. Asistența prevăzută de Directiva 2010/24 este, astfel cum indică titlul și diverse considerente ale acesteia din urmă, calificată drept „reciprocă”, ceea ce implică în special că autoritatea solicitantă are sarcina de a crea, înainte de a prezenta o cerere de recuperare, condițiile în care autoritatea solicitată va putea, în mod util și în conformitate cu principiile fundamentale ale dreptului Uniunii, să își acorde asistența.

(a se vedea punctele 57, 58, 61 și 62 și dispozitivul)